

Participace mateřské školy a rodiny na výchově dětí předškolního věku

Bc. Sandra Bejdáková

The slide features a light blue background with several stylized autumn leaves scattered around the edges. The leaves are in various shades of green, yellow, and orange. At the bottom, there are rolling green hills. The text is centered in a black, serif font.

JAKÝ JE ROZDÍL MEZI SPOLUPRÁCÍ A SPOLUÚČASTÍ?

PŘÍKLADY

SPOLUÚČAST:

- Otevřenost školy (vstupování do tříd, příchody...)
- Konzultační hodiny (podklady pro diskusi)
- Společné plánování (pedagogické rady, schůzky, nástěnky...)
- Spoluúčast při vlastním hodnocení školy (dotazníky, ankety...)
- Účast rodičů ve třídě (seznámení s kulturou, pečení, povolání)
- Vzdělávací akce (účast učitelů a rodičů, jen rodičů)

SPOLUPRÁCE:

- Informace - nástěnky, časopis, web, bulletiny...
- Akce pro rodiče (posezení, oslavy, tvořivá odpoledne)
- Společné prožití volných chvil (výlety, ŠVP) = spolupřátá MŠ i rodiče
- Akce pořádané rodiči (bazar, představení pro děti, sportovní odpoledne)
- Sponzoring

POŽADAVKY RVP PV

- Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje **oboustranná důvěra** a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě **partnerství**.
- Učitelé **sledují konkrétní potřeby** jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.
- Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, podle svého zájmu zde **vstupovat do her** svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně **informováni** o všem, co se v mateřské škole děje. Projeví-li zájem, mohou se **spolupodílet při plánování** programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.
- Učitelé pravidelně **informují rodiče o prospívání jejich dítěte** i o jeho individuálních **pokrocích v rozvoji i učení**. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.
- Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči **ohleduplně**, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.
- Mateřská škola **podporuje rodinnou výchovu** a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům **poradenský servis** i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

RŮZNÉ ROLE RODIČŮ VE VZTAHU K MATEŘSKÉ ŠKOLE

- Rodiče jako **zákazníci/klienti** (konkrétní školu volí záměrně, požadavek kvalifikovaných učitelů, škola je povinna dávat informace)
- Rodiče jako **problém** („špatní rodiče“ (nezajímají se), „snaživí rodiče“ (přehnaně aktivní, dělají věci za dítě))
- Rodiče jako **výchovní partneři** (rádi si vyměňují informace, pomáhají dítěti, ochotni pomoci třídě svého dítěte)
- Rodiče jako **sociální partneři** (pomáhají s ovlivňováním rozhodování o důležitých věcech v MŠ)
- Rodiče jako **občané** (budou se zajímat o MŠ i po skončení docházky dítěte, chápou roli MŠ také k jinému účelu, zdůrazňují občanskou výchovu)

(Rabušicová a kol, 2004)

POVINNOSTI UČITELE MATEŘSKÉ ŠKOLY VE VZTAHU K RODIČŮM:

- usiluje o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodiči;
 - umožňuje rodičům přístup za svým dítětem do třídy a účastnit se jeho činností;
 - umožňuje rodičům účastnit se na tvorbě programu školy i na jeho hodnocení;
 - umožňuje rodičům aktivně se podílet na adaptačním procesu;
 - vede s rodiči dítěte průběžný dialog o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení (pravidelná individuální konzultační činnost, práce s portfoliem dítěte, aj.).
-
-

POTŘEBNÉ DOVEDNOSTI UČITELE VE VZTAHU K RODIČŮM

- dovednost navazovat kontakt s rodiči dětí,
 - dovednost vhodně sdělit výsledky svých zjištění jednotlivým rodičům nebo celé skupině rodičů,
 - dovednost iniciovat a řídit diskuse s rodiči,
 - dovednost sdělovat požadavky a instrukce k jejich splnění tak, aby vytvořily podmínky pro jejich přijetí rodiči,
 - dovednost přesvědčit rodiče o tom, že učitelé záleží na příznivém edukačním vývoji každého dítěte.
-
-
-
-

JAK ÚSPĚŠNĚ ZAPOJIT RODIČE DO VZDĚLÁVÁNÍ?

-
- asti
- vat se s rodiči lně (lní
a vyhovují rodině i učiteli)

JAK ÚSPĚŠNĚ ZAPOJIT RODIČE DO VZDĚLÁVÁNÍ?

- ctu k roli rodičů
- vejte najevo vděk za sebemenší pomoc, ochotu
- skat celou rodinu
- Podněcujte participaci – způsoby, jak se zapojit
- ní apod.)
- vejte tána)
- ch
- te i rodiny - pozitivní hodnocení
- tnost – informace o rodině jsou důvěrné

ROZHOVOR S RODIČI - UMĚNÍ NASLOUCHAT

K NASLOUCHÁNÍ JSOU POTŘEBA UŠI, MOŽNÁ BYCHOM MĚLI MÍT DOKONCE 4:

- **Vztahové ucho - já o něm (Sebeodhalení)**

Co je to zač? Co se s ním právě děje?

- **Věcné ucho - v čem je problém (Věcná zpráva)**

Jak mám pochopit věcnou stránku?

- **Apelové ucho - co dělat (Výzva)**

Co je dobré udělat teď, když už o tom vím?

- **Vztahové ucho - on o mně, vysílač ke mně (Vztah)**

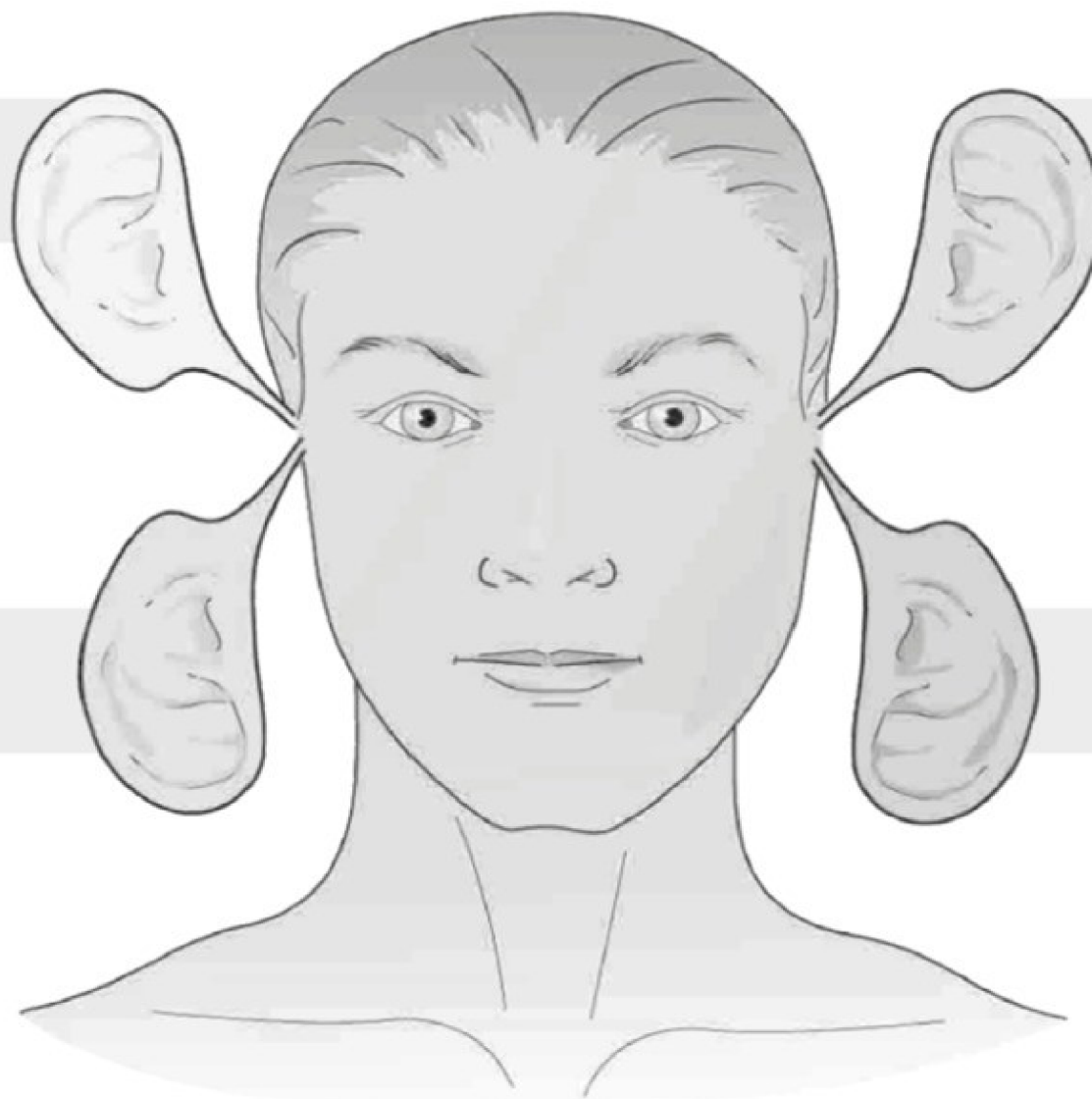
Jaký má vztah druhá osoba ke mně? Co si o mně myslí? Jaký má pocit, jak se mnou zachází?

Sdělení o sobě:
Co odhaluje o sobě?

Věcný aspekt:
O čem mluví?

Apel:
Co chce ode mě?

Vztahový aspekt:
Jaký má ke mně vztah?

ROZHOVOR S RODIČEM

Paralela s tenisovou hrou (nemohu určit, co se bude odehrávat ani výsledek)

- Rozhovor jako prostor: hřiště pro dialog, kdy oba aktéři spoluutvářejí jeho průběh a mají vliv na výsledek.
 - Výsledek je ovlivněn:
 1. chováním rodiče - vztah
 2. tématem rozhovoru - příprava, naladění
 3. místem a časem - prostředí pro rozhovor
 4. vašimi motivy, cíli a zkušenostmi
-
-
-
-

ROZHOVOR S RODIČI: RADY A DOPORUČENÍ

- Je důležité, aby rodiče od prvních setkání s Vámi cítili, že jsou ve škole vítáni a že dostanou užitečné informace.
 - Neočekávejte, že všichni rodiče budou mít ke škole kladný vztah.
 - Setkání učitele s rodiči by měla být časově přiměřená (většinou spíše krátká) a jejich závěr by měl vyznít pozitivně.
 - Rodiče za Vámi přišli kvůli svému dítěti. Neporovnávejte před nimi děti a nemluvte s nimi o jiných dětech.
 - Na rozhovor s rodiči se dobře připravte. Myslete na to, že jste po celou dobu setkání s rodiči stále v zaměstnání a vystupujte profesionálně.
 - Na přivítanou rodičům podejte ruku, usmějte se a očima navažte kontakt.
 - Vyvarujte se obsáhlých rozmluv o sobě, o svém osobním životě a o svých problémech.
 - Nemluvte jen o nepříjemných věcech. Začněte něčím pozitivním a také něčím nadějným skončete. Pamatujte si zásadu, že dřív než řeknete něco negativního, je třeba mluvit o věcech pozitivních.
-
-
-
-

ROZHOVOR S RODIČI: RADY A DOPORUČENÍ

- Neslibujte rodičům pod nátlakem něco, čeho byste mohli později litovat.
 - Nepoučujte rodiče. Rodičům i Vám záleží na tomtéž - aby se dítě dobře vyvíjelo.
 - Uvažte, ve kterých závažných případech může být užitečná (nebo nezbytná) stručná písemná dokumentace k tomu, co se stalo, koho se to týká a jak bude záležitost řešena. Kopii zápisu by měli mít k dispozici také rodiče a vedení školy.
 - Zveřejněte hodiny, ve kterých Vám mohou rodiče volat do školy. Dny, kdy mohou dojít na individuální konzultaci.
 - Pokud jsou rodiče rozvedeni, zeptejte se jich, jak chtějí dostávat zprávy.
 - Vždy když s rodiči hovoříte, nezapomeňte jim říct, co jejich dítě umí a jaké má přednosti.
 - Nezapomínejte také, že jste vzdělaní specialisté v oboru a umíte pracovat s dětmi. Předkládejte rodičům konkrétní návrhy, ale vždy připouštějte jiná možná řešení.
-
-
-
-

CO RODIČE Z ÚSPĚŠNÉ SPOLUPRÁCE ZÍSKÁVAJÍ:

- m)
- let na jeho průběhu
- m
- te
- s
- mi aktivitami
-
- mi rodiči

LITERATURA

- Sheedyová-Kurcinková, M. (1998) *Problémové dítě v rodině a ve škole*. Praha: Portál.
 - Rabušicová, M., Šedová, K., Trnková, K., Čiháček, V. (2004) *Škola a/versus/ rodina*. Brno: MU.
 - Lindner, U., (2019) *Pozor, rodiče ve školce!* Praha: Portál.
 - Lažová, L., (2013) *Mateřská škola komunikuje s rodiči*. Praha: Portál.
 - Čapek, J., Lauermann, M., Příkazská, I. (2017) *Jak budovat dobrý vztah s rodiči* Praha: Raabe
-
-

DĚKUJI ZA POZORNOST

